

3 Sammenføyning

Sammenføyning betyr å sette to materialer sammen. Sentrale sammenføyningsmetoder er sveising, liming, lodding, nagling eller å skru noe sammen. Det finnes mange forskjellige typer sveising som lysbuesveising, gassbuesveising og TIG-sveising. Når vi skal sammenføye materialer, velger vi metode ut fra hvilke materialer som skal føyes sammen, og hvilke arbeidsoppgaver det ferdige produktet skal ha. I bilbransjen brukes for eksempel liming mye, mens i flybransjen skruses delene sammen.

Oppgave før du ser filmen

1. Hvilke sammenføyningsmetoder kjenner du til?

Oppgaver til filmen

1. Hvilke sammenføyningsmetoder vises i filmen?
2. Hvilke sveisemetoder vises i filmen?
3. Ved sammenføyning av skrue- og mutterforbindelser brukes momentnøkkel. Hvorfor brukes momentnøkkel?
4. Fyll ut tabellen:

Sammenføyningsmetode	Eksempler på hvor metoden brukes	Hvordan utføres metoden?
Mekanisk sammenføyning (nagling eller skruing)		
Lysbuesveising (elektrode)		
MIG/MAG		
TIG-sveising		
Lodding		
Liming		

5. Hva er viktig å gjøre før liming utføres?
6. Hvordan vil du legge til rette for HMS ved mekanisk sammenføyning, sveising og liming?

Praktisk oppgave

1. Prøv ut ulike sammenføyningsmetoder på noen materialer. Diskuter resultatene og holdbarheten.

3. Łączenie

Przez łączenie rozumiemy łączenie ze sobą dwóch materiałów. Główne metody łączenia to spawanie, klejenie, lutowanie, nitowanie i skręcanie. Istnieją różne rodzaje spawania, np. spawanie łukowe, spawanie łukowe elektrodą metalową w osłonie gazowej (GMAW) lub spawanie łukowe elektrodą wolframową w osłonie gazów obojętnych (TIG). Łącząc materiały wybieramy odpowiednią metodę w zależności od rodzaju łączonych materiałów oraz sposobu, w jaki wykorzystywany będzie gotowy produkt. W branży motoryzacyjnej na przykład powszechne jest klejenie, natomiast w przemyśle lotniczym części są ze sobą skręcane.

Ćwiczenie przed obejrzeniem filmu

1. Jakie znasz metody łączenia?

Ćwiczenia do filmu

1. Jakie metody łączenia są pokazane na filmie?
2. Jakie metody spawania są pokazane na filmie?
3. Do przykręcania wkrętów i nakrętek używany jest klucz dynamometryczny. Dlaczego?
4. Wypełnij tabelę:

Metoda łączenia	Przykłady wykorzystania metody	Opis metody
Łączenie mechaniczne (nitowanie lub skręcanie)		
Spawanie łukowe (elektrodą)		
Spawanie MIG/MAG		
Spawanie TIG		
Lutowanie		
Klejenie		

5. Jaką ważną czynność trzeba wykonać przed klejeniem?
6. Jakie środki ostrożności w zakresie BHP i ochrony środowiska trzeba podjąć przed rozpoczęciem łączenia mechanicznego, spawania lub klejenia?

Ćwiczenie praktyczne

1. Przetestuj różne metody łączenia na różnych materiałach. Omów rezultaty i trwałość uzyskanych połączeń.